

Nový svět

Nový svět je grafický román (obrazový komiks), jehož autorem je světově proslulý grafik, autor animovaných filmů a obrazových knih Shaun Tan. V knize, která získala kromě jiných ocenění také Cenu Astrid Lindgrenové, vypráví bez jediného slova příběh člověka hledajícího nový domov pro svou rodinu. *Odlíšnost nové země a strasti, které jinakost přináší, se časem mění. Důležité je potkat přátelské lidi – díky jejich pomoci se hrdina v novém světě zabydlí.*

Obrazová nadsázka umožňuje přenos příběhu do kteréhokoliv času a místa, vedlejší příběhové linie zachycují další postavy, které z rozmanitých důvodů také opustily svůj domov a vydaly se do neznáma. „...zjistil jsem, kolik toho obdivuji, kolik toho sdílím, a jak moc bych si přál, aby někdo vysvětlil „mým“ lidem, jaké to je být přesídlencem, odchodlíkem, znovučlověkem bez toho zamatlaného slova ‚emigrant‘,“ napsal k Tanově knize spisovatel Petr Sís.

Poznámka: Kniha je zvláště vhodná pro ty žáky, kterým dělá potíže četba psaných textů.

Cíle:

✓ Cíle pro žáky:

Používají čtenářské strategie – vyjasňování, vytváření představ, hledání souvislostí, předvídání, (kladení otázek).
Promítají do volného psaní své zkušenosti či znalosti k tématu migrace.
Oceňují písemné práce svých spolužáků.

✓ Cíle pro učitele českého jazyka:

Představí žákům grafický román Nový svět.
Motivuje žáky k četbě – zvláště ty žáky, kteří čtou neradi.

✓ Cíle pro učitele výchovy k občanství:

Použije knihu Nový svět pro evokaci k tématu migrace.
Vychovává žáky ke globálnímu občanství.

Lekce je koncipována na 45 minut

Pomůcky:

- obrázky z knihy **Nový svět**: titulní strana knihy – muž s kufrem a zvláštní zvíře (příloha 1), obrázek města s podivnými stíny chapadel, otec odjel, matka s dcerou se vrací z nádraží (příloha 2), obrázek Nové země s mrakodrapy, na němž mají věci a zvířata jiné rozměry, než na jaké jsme zvyklí + situace při vyloďování, fronta mnoha lidí se zavazadly (příloha 3), 3 obrázky s přijímacími procedurami: 1. lékařská prohlídka – olepování lístky; 2. série otcových nechápajících či nešťastných gest; 3. psaní na stroji a vydání dokladu s razítkem (příloha 4), otec ukazuje člověku se zvláštní pokrývkou hlavy a zvláštním zvířetem na zádech, co hledá: pokoj s oknem a postelí (příloha 5); kniha – Shaun Tan. **Nový svět**, Praha: Labyrint 2012, ISBN 978-80-86803-21-0
- Přílohy 1 až 5 jsou ke stažení [zde](#) na stranách 51 až 58.

- Při větším počtu žáků je ideální promítat ukázky z knihy na plátno (interaktivní tabuli), videoprojekce dostupná z <https://www.youtube.com/watch?v=1nJKse-UCFM>.

POSTUP:

1.

EVOKACE

- Řekněte žákům, že jedním z cílů této hodiny je představit jim grafický román, v němž se vypráví příběh beze slov.
- Ukažte žákům **obálku knihy Nový svět** (příloha 1) a požádejte je, aby předvíдали, o čem asi kniha bude a své předpovědi opírali o grafické zpracování, ilustraci na titulní straně a název Nový svět.
- Připravte žáky na to, že jim ukážete několik ilustrací – situací, do nichž se hrdina z obálky dostává.

2.

UVĚDOMĚNÍ SI VÝZNAMU INFORMACÍ

- **Místo, ze kterého hrdina odešel** (příloha 2)
Komentář učitele: Vidíte město a situaci, kdy se matka s dcerou vrací z nádraží. Doprovodily otce, který se vydal hledat jiné místo k životu.
Otázky:
Jakými slovy (přívlastky) bys vyjádřil/a atmosféru tohoto obrazu?
Čím vším mohou být stíny nad městem (chapadla) ve tvých představách? – Co všechno jimi autor ve tvých představách vyjadřuje?
Jaké důvody mohou vést otce k odchodu z domova / ze země?
- **Nová země** (příloha 3)
Komentář učitele: Otec se po dlouhé plavbě dostává do nové země.
Otázky:
Jak na tebe působí nová země? – Přátelsky, nebo nepřátelsky? Bezpečně, nebo nebezpečně?
Čím bys svůj pocit mohl/a doložit?
Z čeho mohou mít lidé ve frontě obavy?
Žáci přemýšlí nahlas – zdůvodňují svůj názor.
Názory sdílejí nejprve ve dvojici, pak teprve v celé skupině.
- **Přijímací procedury** (příloha 4)
Otázky:
Co se děje na těchto ilustracích?
Jaké jsou asi v této chvíli pocity otce?
Co asi bude ve stostránkovém grafickém románu následovat?
S jakými potížemi se asi bude otec potýkat a proč?
Zažije otec také nějaké radosti? – Jaké?
Žáci přemýšlí nahlas – zdůvodňují svůj názor. Zvažte, zda budou své myšlenky sdílet nejprve ve dvojici, nebo rovnou v celé skupině.

Varianta: Promítněte obrázky z přílohy 5 a požádejte žáky, aby k nim tvořili co nejvíce otázek. Otázky mohou zůstat bez odpovědí nebo na ně může kdokoliv z žáků odpovídat.

Hledání střechy nad hlavou (příloha 5)

Tyto obrázky nekomentujte, jen zadejte písemný úkol.

3.

REFLEXE

→ Zadejte žákům, aby šest minut volně psali, jak asi bude příběh pokračovat, a pokusili se svou verzi pokračování zdůvodnit.

→ **Pravidla volného psaní**

1. Piš po celou stanovenou dobu vše, co tě k tématu napadá.
2. Piš souvislý text, nejen jednotlivá hesla nebo body.
3. Nevracej se k napsanému, neopravuj, nevylepšuj, co jsi napsal/a.
4. Pokračuj v psaní, i když tě nic nenapadá, zapisuj si pomocné věty („Teď mne nic nenapadá...“), ale snaž se vrátit k tématu.
5. Nenech se ve svých nápadech brzdit pravopisem.

Vyzvěte žáky, aby si vzájemně své texty přečetli ve dvojicích nahlas a vzájemně ocenili, co se jim na volném psaní spolužáka líbí, na závěr vyzvěte dobrovolníky, aby své volné psaní přečetli všem, případně mohou spolužáci něčí text doporučit.

Na závěr hodiny nabídněte knihu k zapůjčení tomu, koho zaujala. Můžete také zadat přípravu referátu o knize.

→ **Otázky k tvorbě referátu**

Odpovědi by měl žák zdůvodnit – doložit ilustracemi z knihy.

HODNOCENÍ KNIHY

Co se mi na knize líbí? – V čem spočívá největší síla (účinek) knihy?

Co se mi na knize nelíbí?

Jak se mi kniha četla? Nač jsem při četbě myslel/a?

Jak kniha začíná?

Jak kniha končí?

Zajímalo mě, jak to dopadne? Proč?

Která místa jsou zvlášť působivá? V jakém smyslu?

Jak docílil autor toho, že jsem během četby neztratil/a zájem o knihu?

Opakuje autor některé situace, obrazy? – Jaký vliv to má na mě – čtenáře?

Jaké otázky mě nad knihou napadají?

Co jsem se naučil/a z toho, jak postavy v této knize jednají a jak myslí?

Chovaly se postavy věrohodně? Proč ano, proč ne?

Co řekl autor touto knihou o životě?

Co z toho má smysl právě pro mě?

Jaké nové názory mám teď, když jsem knihu přečetl/a? Co nového nyní vím?

V jakém smyslu je ze mě po přečtení této knihy lepší čtenář?

Tip: *Fanoušci knihy Nový svět (The Arrival, 2006) jednotlivé obrazy digitálně rozpoehybovali a své výtvoery poté zveřejnili na YouTube, dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=1nJKse-UCFM>. Knihu lze doporučit také jako zdroj pro metodu FILOZOFIE PRO DĚTI.*

Součást publikace:

[Bohouš a Dáša mění svět: Jak vyžrát na komiks?!](#)